

OBSAH

Úvodem	5
1 Místo a role bakterií v přírodě	7
1.1 Objev bakterií	7
1.2 Milníky v historii bakteriologie	8
1.3 Postavení bakterií mezi živými organismy	11
1.4 Vznik a vývoj bakterií	14
1.5 Význam životní činnosti bakterií v hospodářství přírody a člověka	17
2 Systematická bakteriologie	20
2.1 Taxonomie – věda o třídění do skupin podle podobnosti	20
2.2 Nomenklatura bakterií	22
2.3 Identifikace bakterií	23
2.4 Systém bakterií	23
3 Bakteriální buňka	32
3.1 Bakteriální buňka jako živý systém	32
3.2 Vnitřní uspořádání, tvar a velikost	39
3.3 Prvkové a molekulární složení	42
3.4 Supramolekulární útvary v bakteriální buňce	47
3.5 Jádro	48
3.6 Plasmidy	53
3.7 Cytoplazma	55
3.8 Ribosomy	56
3.9 Reservní látky	57
3.10 Cytoplasmatická membrána	58
3.11 Stěna bakteriální buňky	61
3.12 Pouzdro a glykokalyx	70
3.13 Fimbrie	74
3.14 Bičíky	75
3.15 Spory a sporulace	79
4 Růst a množení bakterií	86
4.1 Růst a dělení individuální bakteriální buňky	86
4.2 Životní cyklus individuální bakterie	88
4.3 Růstová křivka bakteriální populace	92
4.4 Lag fáze	94
4.5 Exponenciální fáze a rychlost růstu	95
4.6 Stacionární fáze a růstový výtěžek	105
4.7 Fáze odumírání a rychlost hynutí	108
4.8 Diauxie	111
4.9 Kontinuální kultivace bakterií	112
4.10 Růst a množení bakterií v přirozeném prostředí	117
5 Bakterie a prostředí	119
5.1 Výživa bakterií	120

5.2	Transport látek do buňky	128
5.3	Baktericidní a bakteriostatické látky	130
5.4	Fyzikální účinky prostředí na bakterie	144
6	Metabolismus bakterií	149
6.1	Metabolismus jako celek	149
6.2	Energetický metabolismus chemoorganotrofů	163
6.2.1	Fermentace u bakterií	167
6.2.2	Aerobní respirace u bakterií	172
6.2.3	Anaerobní respirace	183
6.2.4	Vstup rozmanitých zdrojů uhlíku a energie do katabolismu chemotrofů	188
6.3	Energetický metabolismus chemolithotrofních bakterií	194
6.4	Energetický metabolismus fototrofních bakterií	199
6.5	Anabolismus bakterií	201
6.5.1	Biosynthesa malých molekul	201
6.5.2	Biosynthesa makromolekul	212
6.6	Regulace metabolismu bakterií obecně	222
6.6.1	Změna rychlosti enzymové reakce změnou koncentrace substrátu	222
6.6.2	Změna rychlosti enzymové reakce změnou koncentrace aktivní formy enzymu	222
6.6.3	Regulace rychlosti syntézy enzymu	223
6.6.3.1	Regulace na úrovni transkripce	223
6.6.3.2	Regulace na úrovni translace	225
6.6.3.3	Regulace na posttranslační úrovni	226
6.6.4	Regulace rychlosti degradace enzymu	226
6.7	Některé konkrétní regulační obvody v metabolismu bakteriální buňky	227
6.7.1	Energetický a redukční náboj buňky	227
6.7.2	Regulace glykolysy a Krebsova cyklu (Pasteurův efekt)	228
6.7.3	Kyslíkový efekt	229
6.7.4	Efekt Crabtree	231
6.7.5	Glukosový efekt	231
6.7.6	Katabolická represe a cAMP	233
6.7.7	Regulační role quanosintetrafosfátu	233
6.7.8	Regulace v biosynthetických drahách	234
6.7.9	SOS-odpověď	235
6.7.10	Regulace regulonů	236
	Věcný rejstřík	239